

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. I. Quibusdam præmissis, status difficultatis proponitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

64
 test eliciã spe, quæ est de bono arduo & futuro, A
 & quæ proinde in Beatis non manet, sed solum à
 charitate, ad quam tanquam ad proximiorum
 virtutem reducitur, & quæ sola ex virtutibus
 Theologicis remanet in patria.

35 Dices: Actus oppositi non possunt procedere
 ab eodem habitu: Sed amor amicitia & concupiscentia
 (idem dicendum de delectatione ad utrumque amorem consequente) inter se
 opponuntur; nam amor amicitia respicit bonum amici, amor verò concupiscentia respicit
 bonum proprium: Ergo in Beatis non possunt
 procedere à virtute charitatis.

36 Respondeo concessã Majori, negando Minoram: B
 Amor enim concupiscentia non semper
 opponitur charitati, sed interdum illi subordinatur,
 & se habet ut actus ejus secundarius: nam ut supra ex D. Thoma vidimus, per charitatem non solum Deum & proximum, sed etiam nosmetipsos diligimus. Neque obstat, quòd amor verò concupiscentia bonum proprium: quia bonum proprium non semper opponitur bono amici, sed interdum illi subordinatur, & cum eo connectitur, ut contingit in Beatis; illorum enim beatitudo, & delectatio quam ex ea percipiunt, non opponuntur Deo & bono ipsius, sed illi subordinantur, & ab eo procedunt, cum sint ipsius participatio: unde amor concupiscentia, quòd Beati propriam beatitudinem diligunt; subindeque gaudium quod ex tali amore sequitur, à virtute charitatis, ut ejus actus secundarii procedunt.

37 Objicies secundò: Si actus delectationis in patria non eliciatur à virtute spei, maxime quia talis virtus non manet in patria: Sed falsum est quòd spes non remaneat in patria: Ergo actus delectationis in patria, à virtute spei eliciuntur. Major patet, Minor probatur. In Beatis remanet donum timoris, juxta illud Job. 26. *Columna celi contremiscant, & pavent ad nutum ejus:* quod de Beatis Angelis explicat D. Gregorius: unde etiam D. Thomas 3. p. qu. 7. art. 6. ponit tale donum in Christo, quamvis ab instanti conceptionis beatus fuerit, juxta illud Isaiæ 11. *Replebit eum spiritus timoris Domini:* Ergo etiam spes fuit in Christo, & remanet in Beatis. Probatur Consequentia: nam sicut bonum arduum possibile obtineri, est objectum formale spei, ita malum arduum possibile evitari, est objectum formale timoris: Ergo si hoc non obstat in Christo & in Beatis reperitur donum timoris, etiam virtus spei poterit remanere in patria.

38 Respondeo concessã Majori, negando Minorem. Ad ejus probationem, concessã Antecedente, nego Consequentiam. Ad probationem illius, distinguo Antecedens, Malum arduum possibile evitari est objectum formale timoris, ut est passio; concedo Antecedens, ut est donum Spiritus sancti, nego Antecedens: objectum enim timoris, ut est donum, est divina majestas, & excellentia, ut potens infligere aliquod malum, vel privare aliquò bonò; unde quamvis in Beatis non sit timor qui est passio, bene tamen timor qui est donum Spiritus sancti. Verum in illis non propterea remanet spes, prout est virtus Theologica: quia in patria, obtentã beatitudine, perit objectum formale illius, ut supra ostendimus. Solutio est D. Thomæ 3. p. qu. 7. art. 1. ubi docet in Christo fuisse donum timoris, & sibi primò obijci: *... secur*

quòd in Christo non fuerit donum timoris: spes enim videtur, potior quam timor; nam spei objectum est bonum, timoris vero malum: Sed in Christo non fuit virtus spei, ut supra dictum est; Ergo etiam non fuit in eo donum timoris. Cui argumento sic respondet: Ad primum dicendum quòd habitus virtutum & donorum proprie & per se respiciunt bonum, malum autem ex consequenti.... & idè de ratione dicitur timoris non est illud malum quòd respicit timor, sed eminentia illius boni, scilicet divini, cuius potestate aliquod malum infligi potest. Sed spes secundum quòd virtus est, respicit non solum auctorem boni, sed etiam ipsum bonum, in quantum est non habitus; & idè in Christo, qui jam habebat perfectum beatitudinis bonum, non attribuitur virtus spei, sed donum timoris. Idem cum proportionem dicendum est de Beatis.

ARTICULUS III.

Quodnam sit objectum proximum & immediatum delectationis seu fruitionis beatificæ?

§. I.

Quibusdam premisis status difficultatis proponitur.

Notandum primò, quòd omnis inclinatio, quæ bonum aliquod insequitur, possessione illius quietatur; & quòd ex illa possessione resultat terminus quidam, qui in omnibus dicit cessationem motus, in singulis verò ex diversitate inclinationis diversam addit perfectionem, & diversum fortitur nomen. Quando lapis possidet centrum, resultat terminus, quies scilicet, quæ præcisè dicit cessationem motus: quando bruta possident bonum apprehensum, resultat delectatio: quando creatura intellectualis possidet suum bonum intellectualem, resultat terminus, qui dicitur gaudium; & hoc quidem perfectius quiete & delectatione, sicut ipsa inclinatio rationalis perfectior est intensivã; si verò sit possessio ultimi finis, dicitur fructio. Queritur ergo quodnam sit objectum proximum & immediatum illius delectationis, quæ ex visione beatificæ & consecutione ultimi finis oritur, & quæ à Theologis fructio beatificæ appellatur: Pro resolutione

Notandum secundò, triplicem posse distinguì in Beatis fruitionem & delectationem: primam quæ delectatur de bono divino, quatenus bonum Dei est: secundam, quæ delectatur de Deo, ut presente & habito per visionem: tertiam, quæ delectatur de actu visionis beatificæ quam eliciunt. Prima ad amorem amicitia spectat, dux verò posteriores ad amorem concupiscentia. Si ergo loquamur de prima, certum est illam habere pro objecto proximo & immediato ipsum Deum, & visionem solum esse conditionem necessariò requiritam, ut de Deo & bono divino Beati delectentur: habet enim solum rationem cognitionis, cognitio autem solum est conditio objecti voluntatis, ut docetur in Philosophia. Solum ergo difficultas procedit de secunda & tertia delectatione, quæ ad amorem concupiscentia pertinent.